

26.01.2024

Barneombudets innspill til Stortingets behandling av Prop. 36 S Opptappingsplan mot vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner

Regjeringens opptappingsplan har mange gode intensjoner, men er lite forpliktende. Barneombudet ber Justiskomiteen prioritere noen tiltak hvor komiteen utarbeider konkrete og målbare tiltak.

Barneombudet mener regjeringens forslag til opptappingsplan mangler ambisjoner og tiltak for å sikre at man møter de utfordringene vi ser i samfunnet i dag. Kostnader forbundet med vold i nære relasjoner estimeres i planen til 93 milliarder kroner, mens regjeringen har lagt inn ca. 100 millioner til tiltak for 2024 og kun intensjoner for videre opptapping. Dette samsvarer ikke med tidligere opptappingsplaner som for eksempel opptappingsplaner for psykisk helse som omfatter konkrete planer for økonomisk opptapping.

Tiltak Barneombudet ønsker blir prioritert og konkretisert

- Videreutvikling av Statens barnehus
- Sette målbare tall for ambisjonen om å øke bruken av omvendt voldsalarm
- Plassere ansvar for oppfølging av voldsutsatte i én sektor
- Sette mer forpliktende mål om å styrke opplæringen om kropp, grenser, relasjoner og seksualitet i skole og barnehage

Utdyping av de prioriterte punktene

FNs barnekonvensjon artikkel 19, Istanbulkonvensjonen og Lanzarotekonvensjonen gir barn rett til sterk beskyttelse mot vold og overgrep. Statens plikter omfatter å forebygge, identifisere ofre, mekanismer for å melde og håndtere meldinger, avverge vold og overgrep, etterforske og straffeforfølge sist, men ikke minst, sikre barnet oppfølging og rehabilitering.

Konkret og tidsbestemt plan for utviklingen av Statens barnehus

Statens barnehus er gitt en helt sentral rolle i å oppfylle statens plikt til å sikre barnets rett til beskyttelse mot vold og overgrep. Evalueringen av Statens barnehus ble ferdigstilt i 2021. Siden har det vært kommunisert lite fra departementet om oppfølgingen av denne. Grunnet oppdragets utforming var det lite rom for innspill fra andre aktører enn de som er involvert i driften og barns medvirkning var også begrenset. Rapporten har heller ikke vært på høring.

Torggata 2-4,
0181 Oslo

Postboks 8889
Youngstorget,
0028 Oslo

Barneombudet ber Justiskomiteen utforme et konkret og tidsbestemt tiltak der Justisdepartementet, i samarbeid med Barne- og familiedepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet, skal utarbeide en plan for videreutvikling av barnehusene. Sivilt samfunn og barn og unge må inkluderes i arbeidet.

Måltall for økt bruk av omvendt voldsalarm

Staten har en klar forpliktelse til å beskytte barn og voksne som er utsatt for trusler og forfølgelse. Omvendt voldsalarm er et godt virkemiddel mot dette, og det har i mange år vært en målsetting å øke bruken, uten at dette målet er nådd. Barneombudet mener det nå er nødvendig med målbare og tidfestede målsettinger for bruken av omvendt voldsalarm.

Barneombudet ber Justiskomiteen utforme målbare tall for økt bruk av omvendt voldsalarm.

Én sektor må få hovedansvaret for oppfølging av voldsutsatte

Hjelpetilbudet til personer utsatt for vold er fragmentert og vanskelig tilgjengelig. For barn er dette ekstra utfordrende. Voldsutsatte må få «én dør inn» til hjelpeapparatet, og ansvaret for oppfølgingen må plasseres i én tjeneste. Barneombudet har tidligere anbefalt at det skal være helsetjenestene som har hovedansvaret for oppfølging av voldsutsatte, slik de har for oppfølging av andre typer traumer.

Barneombudet ber Justiskomiteen utforme et konkret tiltak der regjeringen i en tverrdepartemental prosess skal utarbeide et forslag til hvordan hjelpetilbudet til voldsutsatte skal ha «én dør inn» og hovedansvaret for oppfølging plasseres i én tjeneste.

Forpliktende mål om å styrke opplæringen til barn og unge

En viktig del av barns rett til beskyttelse er å vite hva som er greit og hva som ikke er greit. Det har de siste årene blitt utarbeidet mye bra materiale for barnehager og skoler, og det er gjort endringer i lærerplanene. Det er imidlertid fortsatt for tilfeldig om og hvordan barn lærer om kropp og beskyttelse. Det bør bli mer forpliktende for kunnskapssektoren at alle barn lærer om kropp, grenser, relasjoner og seksualitet i barnehage og skole.

Barneombudet ber Justiskomiteen utforme et mer konkret tiltak knyttet til opplæring av barn og unge slik at kunnskapssektoren får et større ansvar for god opplæring til alle barn og unge.

Stortingsmelding om vold

Barneombudet mener Stortinget i større grad bør følge med på effektene av tiltak på voldsfeltet og mener at det i løpet av de neste årene er behov for at det utarbeides en stortingsmelding.

Ta gjerne kontakt for mer informasjon:

Elin Saga Kjørholt, elin@barneombudet.no, mobil 92664772

Torggata 2-4,
0181 Oslo

Postboks 8889 Youngstorget,
0028 Oslo